

Saygıdeğer Katılımcılar,

Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tıbbi Cihaz Üretiminde veya daha geniş bir açıdan bakıldığında Sağlık alanında yapılan üretim faaliyetlerinin bir ülke için stratejik açıdan ne kadar önemli bir yere sahip olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Yakın geçmişte meydana gelen devletlerarası krizlerden siyasi veya diplomatik çekişmelere kadar ortaya çıkan sorunlarda devletlerin birbirilerine karşı kullandıkları kozlardan ilki savunma olmuş bundan sonra ise sağlık konusunda konulan ambargolar gelmiştir. Sağlık alanında sürdürülen üretim faaliyetlerine makro açıdan yaklaştığımızda durum bu iken mikro düzeyde değerlendirmelerde bulunmak için öncelikle ülkemizde ve dünyada bu alanda yapılan üretimin ne durumda olduğunu genel hatlarıyla sizlerle paylaşmak istiyorum.

Dünya Tıbbi Cihaz Sektörüne baktığımızda, üretimde önemli yere sahip 11 ülkenin aktif olarak üretim ve ihracat yaptığı, bu ülkelerin dünya tıbbi cihaz üretiminde önemli bir paya ve söze sahip olduğu gerçeğiyle karşılaşırız. Dünya 2006 tıbbi cihaz ihracatı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın raporuna göre 130 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ihracatta Çin, ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, İrlanda, Hollanda, Meksika ve Malezya çok önemli bir paya sahip ülkelerdir. Dünyada ithalat yapan ülkeler de yine en çok ihracat yapan ülkelerdir. 2006 yılı dünya tıbbi cihaz ithalatı 133 milyar dolar iken ABD, Almanya, Hollanda, Japonya, İngiltere, Fransa, Çin ve Kanada önemli ithalatçılarıdır. Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar (sintigrafi cihazları, diğer elektromedikal cihazlar ve göz testine mahsus cihazlar) ise yaklaşık 62 milyar dolarlık bir paya sahiptir. Bu da medikal alet ve cihazların toplam ihracatın yaklaşık olarak yüzde ellisini oluşturduğunu gösteriyor.

Bu tespitlerden hareket ettiğimizde gelişmiş ülkelerin dünyada en fazla alım-satımı yapan ülkeler olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin dünya tıbbi cihaz ihracatındaki payı ise ne yazık ki %0.1 düzeyindedir.

Dünyada medikal sektörünün sürekli geliştiğini görmekteyiz. Medikal sektöre öncelik veren bir politika izleyen ülkelerin, kısa sürede gelişmişlik düzeyinde büyük aşama kaydettiğine ilişkin pek çok örnek gösterilebilir. Son yıllarda hızla kalkınan Uzak Doğuda Çin, Hindistan, Avrupa'da ise Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere medikal sektörde doğru politikalar izleyerek ulusal ekonomilerine önemli katkılar sağlamışlardır. Bu politikaların temelinde ar-ge'ye verilen önem ve desteğin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Ancak ülkemizde AR-GE'ye yeteri kadar önem verilmemle birlikte tıbbi cihaz üreten firmalarla yaptığımız görüşmeler neticesinde ne Avrupa'da ne de Türkiye'deki AR-GE destekleri ve AR-GE desteği veren kuruluşlarla ilgili bilgi sahibi olmadıkları kanısına varılmıştır. Yerli imalatçıların 450 trilyon gibi AR-GE için yüksek bütçesi olan TÜBİTAK'a proje sunmayarak, bu imkandan yararlanmamaları sektörümüzün gelişim çizgisi açısından üzücüdür.

Türkiye Tıbbi Cihaz Sektörü ise 2007 yılı verileri göz önüne alındığında 1.6 milyar dolar ithalat ve 156 milyar dolar ihracatı ile 1,75 milyar dolarlık hacme sahiptir. Sektör 100'ün üstünde ülkeye ihracat yaparken önemli ihracat pazarları olarak Almanya, Azerbaycan-Nahçıvan, Irak, ABD, Fransa, KKTC, Hollanda, Kazakistan, Arnavutluk, İsveç, Mısır, Ürdün, Bulgaristan olarak sıralanabilir. Medikal sektör ihracatında en büyük pay medikal ve tıbbi cihazlar grubuna aittir. İhracat ve ithalat ürün grupları incelendiğinde ihracatımızın daha çok yüksek ar-ge, mühendislik ve know-how gerektirmeyen ürünler, buna karşın ithalatın ise yüksek ar-ge, teknolojik yenilik, mühendislik bilgisine daha çok ihtiyaç duyulan ürünler olarak olduğu görülmektedir. Doğal olarak medikal ürünleri yüksek teknolojiye sahip gelişmiş ülkeler tarafından üretilmekte ve dünya piyasalarına arz edilmektedir. Sektörün önemi her geçen gün daha da artarken bu konuda yapılacak yeni ürünlerin sektörün özellikle ihracat büyümesine katkı yapacağı düşünülmektedir.

Dünya Tıbbi Cihaz Sektörü ve Türkiye'nin bu sektör içindeki yeri ile ilgili bir çerçeve çizdikten sonra konuşmamın yerli üretime neden ağırlık verilmesi gerektiği ile ilgili kısmına geçmek istiyorum.

Tedavinin Yerli Tıbbi Cihazlarla Yapılması Ekonomiktir.

Tıbbi Cihaz Üretimini Yerli İmkanlarla yürütülmesinin bize sağlayacağı en büyük avantaj tedavi süreçlerinin daha ekonomik yürütülmesidir. Son birkaç yıl içinde yabancı firmaların Sağlık Bakanlığı'na sattıkları ürünlerin hastanelerin kapasitesine göre değil firmanın istekleri doğrultusunda satmaları bunun en güzel örneğidir. "İthal ürün kaliteli üründür" peşin yargısı ülkemizin bütçesinden her yıl milyarlarca liranın dışarı akıtılması anlamına gelmektedir. Gelişmiş ülkelerde faaliyet gösteren firmalar zaten üretimlerini Çin, Pakistan, Endonezya gibi ülkelere kaydırmış ve ürünlerini buralarda ürettirip kendi etiketlerini ürün üzerine yerleştirerek ülkemize bunların satışını gerçekleştirmektedirler. Ülkemizde gerçekleştirilen üretim standartları bu ülkelere yüksek olmasına rağmen daha yüksek meblağlar ödenerek bu ürünler alınmaktadır. Ülkemiz ekonomisi bu yanlış kanaatler nedeniyle ciddi biçimde zarar görmektedir. Hastanelerin yerli tıbbi cihaz kullanımı tedavi masraflarını ciddi biçimde düşürmektedir.

Sağlık Turizmi Bir Ülke İçin Ciddi Bir Girdidir

Özellikle gelişmiş ülkelerde sağlık masrafları hızla yükselmektedir. Dünyanın en güçlü iktisadi sistemine sahip olan Amerika Birleşik Devletleri'nde bile 79 milyon Amerikalı tedavi masraflarını karşılayamamaktan ötürü muzdariptir. İngiltere gibi güçlü ekonomilerde bile hastalar tedavi olmakta güçlük çekmekte masraflarını karşılayamamaktadırlar. Türkiye sağlık alanında komşuları arasında ve dünyada küçümsenemeyecek bir itibara sahiptir. Sağlık sektörüne yatırım yapıp, bu konuda üretim kapasitesi artırılarak Türkiye hem kendini hem de komşularını sağlık açısından besleyebilir. Hizmet sektörünü ön plana çıkararak Türkiye çok ciddi gelir elde edebilir. Ülke ekonomisi bu yatırımdan çok ciddi bir girdi sağlayabilir. Ben Tıbbi Cihaz Üreticileri Derneği Başkanı olarak sadece sağlık turizminden elde edilecek gelirin ülkemizdeki sağlık harcamalarını büyük bir ölçüde karşılayacağı kanaatindeyim.

Tıbbi Cihaz Üretimini Yerli İmkanlarla Yürütülmesi Üretim Kapasitesini Artırır

Devlet'in yaptığı alımlarda ağırlıklı olarak ithal ürünleri tercih etmesi, hem tıbbi cihaz üretim süreçlerinin yüksek standartlarda yürütülmesini engellemiş hem de yan sanayinin gelişmesine mani olmuştur. Bugün yurt dışından ithal edilen bir tıbbi cihazın bir vidası bile değiştirilmek istendiğinde ülke içinden temin edilememekte yine ithalat ile temin yoluna gidilmektedir. Hem mevcut kaynak yurt dışına akıtılmakta hem de yan sanayinin gelişmesi engellenmektedir. Bütün bu tespitler göz önüne alınarak Türkiye Tıbbi Cihaz Sektörünün kendini ve mevcut gerçeklerini yeniden gözden geçirmesi düşüncesindeyim.

Tıbbi Cihaz Üreticileri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Habip Genç